

PROP DE VOSALTRES

Tots Sants

Estimats diocesans:

Demà, 1 de novembre, és la festa de Tots Sants, d'aquells que l'Església ha declarat oficialment com a tals, encara que és conscient que són molts més els qui van passar per aquest món tractant de viure l'esperit de les benaurances i gaudiran, després de la seva mort, de la glòria de Déu. Alguns d'aquests han estat familiars o coneguts nostres. Ens n'alegrem i els dediquem una festa.

També tenim un profund respecte a tots els difunts. S'ha instituït el dia 2 de novembre per recordar-los i pregar per ells. No hem de confondre el sentit de les dues dates, encara que popularment s'ha dedicat aquest període de temps a la visita als cementiris.

Centrem-nos, ara, en la festa de Tots Sants. La paraula «sant» potser ens porta a pensar en algú molt excepcional, en algú que va ser extraordinari, fora del normal, en algú digne d'admirar però amb molt poques possibilitats de ser imitat per nosaltres. De fet, no és així.

Quan a l'Església commemorem el dia de Tots els Sants, estem celebrant el triomf definitiu, al costat de Déu, de tots aquells que van tractar de viure d'acord amb l'evangeli. Van ser persones com nosaltres: uns van fer grans miracles, uns altres no en van fer cap; uns van ser persones excepcionals, uns altres van passar com a persones normals. Van ser persones que van viure amb nosaltres i entre nosaltres. No van ser extraterrestres: van ser els nostres pares, els nostres amics, els nostres coneguts. Tots molt pròxims a nosaltres i que van participar dels nostres costums, dificultats, alegries i afectes. Van tenir els seus projectes vitals i els seus dubtes a l'hora de dur-los a la pràctica. Per a ells va comptar molt la fe en Jesucrist del qual no en van voler prescindir mai.

Si en volem remarcar uns trets comuns que els van portar a la santedat, direm que van ser persones honrades i veraces, coherents amb la seva fe, sense replecs i netes de cor; que la principal norma de la seva vida van ser les benaurances, que van tractar de viure personalment; que Déu va ocupar un lloc important en les seves vides i van saber estimar, perdonar i comprendre els altres; que van tractar de servir sempre el proïsme; i que han merescut sentir la veu de Crist que els ha dit: «Veniu, beneïts del meu Pare: entreu en el Regne del vostre Senyor.»

En aquest dia celebrem, doncs, el triomf definitiu al costat del Pare d'aquesta multitud incomptable d'homes i dones que en la seva vida van fer del seguiment de Jesús la seva meta, el seu objectiu principal i la seva norma de vida més important.

Els són avui per a nosaltres, els que encara peregrinem per aquest món, un veritable exemple, un model i un autèntic testimoniatge a seguir. És possible imitar-los perquè ens recorden les principals característiques de la vida cristiana i Jesús, la se-

va obra i el seu missatge sempre van ser la norma principal de la seva vida i es van obstinar a transmetre-ho.

Els cristians actuals expressem moltes vegades una temptació que tenim: la proposta de Jesucrist és tan exigent que sembla impossible complir-la; mirem al nostre voltant i sembla triomfar la força sobre la humilitat i el servei; sembla triomfar l'odi i les separacions sobre l'amor; sembla triomfar la guerra sobre la pau; l'egoisme sobre la caritat. No cal afegir més elements antagònics a aquesta llista. Tots els coneixem.

Però els sants ens ensenyen que és possible el triomf del que Jesucrist, el Sant sobre tots els sants, ens encomanava per a la nostra vida. És festa d'alegria i d'esperança. Hem de treballar per no caure mai en la temptació de la impossibilitat i l'abandó. Reconeguem l'esforç dels sants que ens van precedir.

Amb la meva benedicció i afecte,

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

Comença a treballar la Comissió diocesana del Sínode

La Comissió diocesana del Sínode ja ha celebrat dues reunions per preparar la fase diocesana del Sínode convocat pel papa Francesc. La Comissió està encapçalada pel vicari general de la diòcesi, Mn. Lluís Sallán, i també hi formen part els arxiprestes del Bisbat. En una primera reunió, els participants van analitzar

la documentació tramesa per la Conferència Episcopal Espanyola. A la segona trobada es va crear un instrument de treball, un qüestionari sobre el Sínode perquè sigui treballat pels grups parroquials, moviments i delegacions diocesanes.

Els preveres de cada arxiprestat treballaran aquest qüestionari entre els

mesos d'octubre i març. La Comissió diocesana del Sínode també està treballant per la creació d'una versió digital del mateix qüestionari que serà remès a les parròquies, els moviments i les delegacions. Cal recordar que el diumenge 17 d'octubre va tindre lloc l'obertura oficial de la fase diocesana del Sínode a la Catedral de Lleida.

CERCA DE VOSOTROS

Todos los Santos

Queridos diocesanos:

Mañana, 1 de noviembre, es la fiesta de Todos los Santos, de aquellos que la Iglesia ha declarado oficialmente como tales, aunque es consciente que son muchos más los que pasaron por este mundo tratando de vivir el espíritu de las bienaventuranzas y gozarán, después de su muerte, de la gloria de Dios. Algunos habrán sido familiares o conocidos nuestros. Y eso nos alegra y para ellos dedicamos una fiesta.

Tenemos un profundo respeto por todos los difuntos. El día 2 de noviembre está instituido para el recuerdo y la oración por todos ellos. No debemos confundir el sentido de las dos fechas aunque popularmente se ha dedicado este período de tiempo a la visita a los cementerios.

Nos centramos ahora en la fiesta primera. La palabra «santo», tal vez nos lleva a pensar en alguien excesivamente excepcional, en alguien que fue extraordinario, fuera de lo normal, en alguien digno de admirar pero con muy pocas posibilidades de ser imitado por nosotros, cuando en realidad no es así.

Cuando en la Iglesia conmemoramos el día de Todos los Santos, estamos celebrando el triunfo definitivo, junto a Dios, de todos aquellos que en su vida trataron de vivir de acuerdo con el evangelio. Fueron personas como nosotros: unos hicieron grandes milagros, otros no hicieron ninguno; unos fueron personas excepcionales, otros pasaron como personas normales. Fueron personas que vivieron con nosotros y entre nosotros. No fueron extraterrestres. Fueron nuestros padres, nuestros amigos, nuestros conocidos. Todos ellos muy cercanos a nosotros y que participaron de nuestras costumbres, de las dificultades, de las alegrías y de los cariños. Tuvieron sus proyectos vitales y sus dudas en la realización de los mismos; contó mucho para ellos la fe en Jesucristo del que nunca quisieron prescindir.

Por ello os recordamos unas notas que les propició la santidad. De los que hablamos podemos decir que fueron personas honradas y veraces, coherentes con su fe, sin doblez y limpias de corazón. La principal norma de su vida fueron las bienaventuranzas, que trataron de vivir personalmente. Dios ocupó un puesto importante en sus vidas, supieron amar, perdonar y comprender a los demás. Trataron de servir siempre a sus semejantes. Han merecido oír la voz de Cristo que les ha dicho: «Venid benditos de mi Padre: entrad en el Reino de vuestro Señor.»

Celebramos en este día el triunfo definitivo junto al Padre de esa multitud incontable de hombres y mujeres que en su vida hicieron del seguimiento de Jesús su meta, su objetivo principal y su norma de vida más importante.

Ellos son hoy para todos nosotros, los que aun peregrinamos por este mundo, un verdadero ejemplo, un modelo y un auténtico testimonio a seguir en nuestra vida; es posible imitarlos porque nos recuerdan las principales características de la vida cristiana; en todo momento Jesús, su obra y su mensaje fueron la norma principal de su vida y así se empeñaron en transmitir.

Los cristianos actuales tenemos una tentación que la expresamos muchas veces: la propuesta de Jesucristo es tan exigente que es imposible cumplirla; miramos a nuestro alrededor y parece triunfar la fuerza sobre la humildad y el servicio; parece triunfar el odio y las separaciones sobre el amor; parece triunfar la guerra sobre la paz; el egoísmo sobre la caridad. No hace falta añadir más contrarios a esta lista. Todos los conocemos.

Los santos nos enseñan que es posible el triunfo de lo que Jesucristo, el Santo sobre todos los santos, nos mandaba para nuestra vida. Es fiesta de alegría y de esperanza. Trabajemos para no caer nunca en la tentación de la imposibilidad y del abandono. Reconozcamos el esfuerzo de los santos que nos precedieron.

Con mi bendición y afecto,

† Salvador Giménez Valls
Obispo de Lleida

«La sinodalitat és caminar junts, incloent-hi, com ens diu el Papa, els descartats»

El pare carmelita Eduardo Sanz va impartir el passat 5 d'octubre la Lliçó inaugural de Càritas Diocesana de Lleida amb el títol «Càritas, motor de sinodalitat». Sanz va començar explicant que és la sinodalitat: «és que el Senyor compta amb nosaltres, amb cadascú de nosaltres. Això és un gran do, però també una gran responsabilitat». «Hem d'escoltar-nos els uns als altres, tant els que estem treballant junts com els que estan a fora de l'Església», va dir.

Sanz va destacar que el vademècum redactat per preparar el Sínode especifica que «l'objectiu és que tot el Poble de Déu escolti allò que l'Esperit Sant diu a l'Església». En una primera fase diocesana, el procés ha de ser «senzill, accessible i acollidor». «Es tracta d'escoltar al nombre més gran de persones possibles, per escoltar la veu viva de tot el Poble de Déu.»

Sanz va insistir en el fet que les tres dimensions del Sínode són «comunió, participació i missió». Va recordar que «Església significa poble de Déu en camí», i va recalcar que això vol dir que «ningú se salva sol». «La sinodalitat és caminar junts, incloent-hi, com diu el Papa, els descartats».

Va afegir que «el nostre Déu és un ésser que és plenitud en comunitat». «Un ésser humà necessita de la comunitat per ser». Sanz va dir que «el que pensa només a salvar-se es perd i que una persona com més s'aïlla, més s'autodestruïx». Va continuar explicant que «el cristianisme es basa a dir que tots som fills de Déu». Va fer una breu reflexió bíblica sobre la interpretació que els hebreus feien de ser el poble escollit. «Alguns pensàvem que eren el poble escollit, com els fariseus, i d'altres que eren els elegits per una missió».

A continuació, Eduardo Sanz va recalcar que «el papa Francesc prefereix una Església, ferida, en sortida, que una Església autoreferencial». En aquest sentit va alabar la tasca de Càritas amb 85.000 voluntaris. «Càritas és la institució que més escolta, la que més promou la interacció i la participació de totes les persones». Va acabar dient que «Càritas és un exemple de sinodalitat, d'escolta entre els col·laboradors».

El vídeo íntegre de la Lliçó inaugural es pot veure al següent enllaç: <https://youtu.be/t26c8HeUZ2o>

Dissabtes bíblics a la Parròquia de Sant Jaume de Lleida

Els biblistes Mn. Daniel Turmo i Mn. Víctor Martínez, juntament amb M.ª Esmeralda Oliva amb grau en Ciències Religioses, faran un recorregut espiritual, teològic i pastoral d'algunes de les narracions fonamentals en la Història de la Salvació. Ens endinsarem en la Paraula de Déu des de la descoberta d'un Déu misericordiós que dialoga amb l'home i el protegeix del mal perquè sigui feliç.

L'assistència és gratuïta i oberta a tothom. Es recomana portar la Bíblia per llegir plegats i escoltar amb el cor el que ens diu la Paraula viva a cadascú de nosaltres.

Cal venir amb ganes de compartir la fe i d'assaïr el perfum de la Paraula de Déu. Les sessions tindran lloc el primer i el tercer dissabte de cada mes de 17.30 a 18.30 h.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Les nostres oracions es compleixen i es completen quan intercedim pels altres i ens fem càrrec de les seves preocupacions i necessitats. L'oració no ens separa ni ens aïlla de ningú, perquè és amor per a tots» (16 de juny).

@Pontifex: «L'actual pandèmia ens ha recordat que no hi ha diferències ni fronteres entre els qui sofreixen. Ha arribat el moment d'eliminar les desigualtats, de curar la injustícia que està minant la salut de tota la família humana» (17 de juny).

@Pontifex: «Més enllà de les nostres qualitats i dels nostres defectes, més fort que les ferides i els fracassos del passat, que les pors i la preocupació pel futur, es troba aquesta veritat: som fills estimats» (18 de juny).

@Pontifex: «Déu sap que l'única manera de salvar-nos, de sanar-nos interiorment, és estimar-nos. Sap que nosaltres millorem només acceptant el seu amor incansable, que no canvia, sinó que ens canvia» (19 de juny).

Taula rodona sobre el document de voluntats anticipades

L'Acadèmia Mariana va acollir, el dijous 7 d'octubre, una taula rodona sobre el «Testament Vital». Van participar el bisbe Salvador, el vicari general, Lluís Sallán, el delegat de Pastoral de la Salut, Dr. Jacint Cabau i el delegat de Família i Vida, Emili Reimat.

El bisbe Salvador va lamentar que segons la recentment aprovada legislació sobre l'eutanàsia «a un sanitari se l'obliga, per llei, a que posi fi a la vida d'una persona que està en el final de la vida». «Nosaltres des de l'Església sempre diem que no és possible això». «Déu és el que dona la vida i és el que permet que acabi en un moment determinat», va dir.

El bisbe Salvador va posar com a exemple a sant Joan Pau II. Va afegir «que no defensem l'acarnissament terapèutic, però això no permet a ningú a posar fi a la vida de la persona». «La nostra vida és nostra per a fer el bé, no per a decidir trencar-la quan vulguem i despreocupar-nos de la concepció de la vida i de la mort». El Bisbe va destacar que «l'Església s'oposa a aquesta llei i diu que és injusta». «Una llei injusta és aquella que ens obliga a fer el contrari del que creiem». El prelat va afegir la qüestió de l'objecció de consciència dels sanitaris. «Els metges es fan metges per a curar ferides.»

El vicari general, Mn. Lluís Sallán, va començar la seva intervenció aclarint que en comptes de Testament Vital hauríem de parlar de «Voluntats anticipades» o d'«Instruccions prèvies». Sallán va destacar que l'evolució de la medicina ha permès que no hi hagi «malalts incurables, sí incurables, però no incurables». «És recomanable, que sobre la base de l'autonomia del pacient, que jo posi la meua confiança en les persones, que sé que garanteixin efectivament, que les meves voluntats seran respectades». En aquest sentit va proposar «buscar una persona que tindrà la missió de tutelar que el sistema sanitari faci el que jo he deixat dit». Però va deixar clar que «iden-

tificar autonomia pacient amb dignitat és un reduccionisme».

A continuació, el Dr. Jacint Cabau, delegat de Pastoral de la Salut del Bisbat, va explicar en què consisteix la Declaració de Voluntats Anticipades. Cabau va definir el document com «l'expressió escrita de la voluntat d'un pacient sobre els tractaments mèdics que desitja rebre o no està disposat a acceptar». El delegat de Salut va aclarir que l'Església proposa el seu model, que rebutja frontalment l'eutanàsia i el suïcidi mèdicament assistit. Va aclarir que per a signar el document cal «ser major d'edat, entendre el text i les conseqüències de la decisió i estar en plena possessió de les facultats mentals». Va aclarir que es pot presentar a l'hospital, en el servei d'atenció a l'usuari o en el centre d'atenció primària o treballadora social. També es pot fer davant notari i en aquest cas té un cost de 80 euros.

Per a acabar, el Dr. Emili Reimat, delegat de Família i Vida, va explicar el contingut del document que proposa l'Església com a Document de Voluntats Anticipades. Entre altres conceptes, el text destaca que el pacient «demana que aquesta declaració sigui considerada assumida de manera conscient, responsable i lliure, i que sigui respectada com a document d'instruccions prèvies, testament vital, voluntats anticipades o document equivalent legalment reconegut». El text deixa clar que «si arribo a sofrir una malaltia greu incurable o a sofrir un sofriment greu, crònic i impossibilitant o qualsevol altra situació crítica, em siguin administrades les cures bàsiques i els tractaments adequats per a pal·liar el dolor i el sofriment». I afegeix que «no se m'apliqui la prestació d'ajuda a morir en cap de les seves formes, sigui l'eutanàsia o el suïcidi mèdicament assistit». Reimat va explicar que el document s'ha de presentar amb tres testimonis.

El vídeo íntegre de la taula rodona es pot veure en el següent enllaç: <https://youtu.be/xklobxod4po>

REFLEXIONS

Dol amb confiada esperança

Després de viure intensament la vida, d'una prolífica producció pictòrica, d'omplir molts quadres i làmines, moltes parets sagrades de temples i ermites amb sants i santes que els hi donen vida i són lliçons de santedat i d'Amor, després de rebre el reconeixement i la consideració a nivell personal i com a artista, traspassà superats els noranta anys. Els fills i nets en el text d'agraïment que llegiren en les seves exèquies, començaven dient: «Se'ns fa difícil d'anomenar-te i no tenir-te present, i tantmateix sabem que no ets lluny, que ets a l'altra riba, a la casa del Pare. Estem tristos, però ens sentim feliços i agraits de tants dons rebuts. Sempre has estat silenciós i prudent i així has marxat, discretament. Gràcies per la vida, pel teu sentit de família i de compromís; gràcies per ensenyar-nos a començar a estimar cada dia de nou, juntament amb la mare.

«Gràcies pel teu sentit de transcendència, pel testimoni de fe i de pregària; gràcies pel teu sentit d'Església i de parròquia, pel mosaic tan gran fet de vida de tants grups i tantes persones. Gràcies per la vocació artística que ens has fet descobrir: el sentit dels colors, l'equilibri en la composició, les llums i els contrallums que ens regala la vida, la natura i l'expressió del sentiment feta pinzellada. Gràcies pel valor del silenci i de la música. Gràcies per la teva vocació de dinamització cultural i artística. Ja fa temps que, fent broma però alhora seriosament, deiem que estaves en temps de descompte, que calia anar alleugerint equipatge i avui, amb el cos ja afeixugat però serenament i plàcida, has sentit qui et cridava pel teu nom. Sempre has sabut que el mestre de l'obra no eres tu sinó un altre de més gran, perquè tal com hem cantat tantes vegades: «tant si vivim com si morim som del Senyor».

La família restà amb el sentiment d'absència al cor, amb la buidor de presència, però amb forces per cloure la pregària amb confiança esperançada: «Un bon cel i que allà ens puguem retrobar». L'esperança del retrobament confiat en la seva Paraula: «Ningú de nosaltres no viu ni mor per a ell mateix: si vivim, vivim per al Senyor, i si morim, morim per al Senyor. Per això, tant si vivim com si morim, som del Senyor» (Rm 14,7-8). Darra crida a la confiança total.

Enric Puig Jofra, SJ

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

1. □ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Ap 7,2-4.9-14 / Sl 23 / 1Jo 3,1-3 / Mt 5,1-12a]. Tots sants.

2. ■ Dimarts [Leccionari «de difunts». Per exemple: Rm 8,31b-35.37-39 / Sl 114 / Jo 17,24-26]. Commemoració de tots els fidels difunts.

3. ■ Dimecres [Rm 13,8-10 / Sl 111 / Lc 14,25-33]. Sant Martí de Porres (1579-1639), rel. dominicà, de Lima;

sant Pere Almató, prev. dominicà i mr. a Indoxina (1861), nat a Sant Feliu Saserra (Lluçanès). *Urgell*: □ Sant Ermenegol (†1035), bisbe d'Urgell.

4. □ Dijous [Rm 14,7-12 / Sl 26 / Lc 15,1-10]. Sant Carles Borromeu (1538-1584), bisbe de Milà, card.; sants Vidal i Agrícola, mrs.

5. ■ Divendres [Rm 15,14-21 / Sl 97 / Lc 16,1-8]. *Sant Feliu de Llobre-*

gat: □ beata Maria Ràfols i Bruna, vg. *Urgell*: □ Sant Martí de Porres, rel. Santa Àngela de la Creu, vg.; sant Zacaries i santa Elisabet (o Isabel), pares de Joan Baptista; sant Magne, bisbe.

6. ■ Dissabte [Rm 16,3-9.16.22-27 / Sl 144 / Lc 16,9-15]. Sants Pere Poveda Castroverde i Innocenci de la Immaculada Canoura Arnau, prevs., i companys mrs.; sant Sever, bisbe de

Barcelona i mr. (633); sant Lleonard, anacoreta; beata Beatriu, vg.

7. ■ Diumenge vinent, XXXII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [1R 17,10-16 / Sl 145 / He 9,24-28 / Mc 12,38-44]. *Lleida*: □ Beat Francesc de Maria Josep Palau i Quer (Aitona, Segrià, 1811-Tarragona, 1872), prev. carmelità, fund. Gns. i Gnes. Carmelites (1860-1861). Sant Ernest, mr.; santa Carina, vg. i mr.

Diumenge XXXI de durant l'any (B)

COMENTARI

«Estima el Senyor, el teu Déu... estima els altres»

Moltes vegades és difícil l'equilibri en la vida humana i en la vida cristiana: podem anar d'un extrem a l'altre. En el tema de l'amor podem posar tant l'accent en l'amor a Déu que l'amor als germans potser queda una mica a l'ombra. O al revés, accentuem tant l'amor als altres que sembla que això és l'únic que importa donat, sobretot, que el món valora molt els cristians especialment per la seva entrega als més vulnerables. Però fixem-nos en l'evangeli. A Jesús li pregunten: *Quin és el primer de tots els manaments?* I la resposta de Jesús és clara: *Estima el Senyor el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament, amb totes les forces.* Podem dir que així ja ha contestat al mestre de la Llei; però Jesús afegeix a continuació: *El segon és: Estima els altres com a tu mateix.* I perquè no pensem que són dos manaments diferents o separats diu: *No hi ha cap altre manament més gran que aquest.* Per tant, hem de dir que és un sol manament amb dues cares: amor a Déu i amor als germans. Per a un autèntic cristià no pot existir un amor sense l'altre. Evidentment, Déu és sempre el més important però aquest amor a Déu no és complet sense l'amor als germans. Una persona molt bona, molt piadosa si no estima els germans no pot dir que estima Déu encara que es passi moltes hores pregant. D'aquesta manera l'amor a Déu es fa operatiu en els germans. La primera lectura ja ens recorda: *Mira de posar en pràctica això que et mano.* Però el Deuteronomi només esmenta l'amor a Déu, en el text que hem llegit. En canvi, el mestre de la Llei a l'evangeli diu, precisament, *que estimar Déu i estimar els altres val més que tots els sacrificis, totes les ofrenes.* L'ofrena que més agrada Déu és estimar els germans. Jesús —diu la segona lectura— *és per sempre un sacerdot perfecte, és qui ens ensenya el veritable camí de Déu, ell que pot salvar definitivament tots els qui per ell s'acosten a Déu; ell que es va oferir a si mateix una sola vegada.* L'única ofrena veritablement agradable a Déu, és l'amor total al Pare i l'amor total als germans.

▶ Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 6,2-6)

En aquells dies, Moisès digué al poble: «Reverència el Senyor, el teu Déu, compleix durant tota la vida els manaments que et dono, tant tu, com els teus fills i els fills dels teus fills. Així viureu anys i més anys. Escolta, Israel, mira de posar en pràctica això que et mano; així seràs un poble feliç i nombrós en un país que regalima llet i mel, tal com el Senyor ho va prometre als teus pares. Escolta, Israel: El Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'únic. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces. Guarda en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono.»

▶ Salm responsorial (17)

R. *Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.*

Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu, / roca i muralla que em deslliura. R.

Déu meu, penyal on m'empari, / escut i força que em salva. / Rodejat d'adversaris delirants, clamo el Senyor, / crido auxili d'entre els enemics. R.

Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. / Beneïxo el Senyor que em salva. / Ha donat grans victòries al seu rei, / ha mostrat l'amor que té al seu ungit. R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus (He 7,23-28)

Germans, els sacerdots de l'antiga aliança van ser molts, perquè la mort els impedia de continuar en les seves funcions. Però Jesús, que viu per sempre, no traspasa a ningú les funcions sacerdotals. Per això té el poder de salvar definitivament tots els qui per ell s'acosten a Déu, ja que viu intercedint per sempre a favor d'ells. Un sacerdot així és el que ens calia: sant, innocent i sense taca; per això va ser tret d'enmig dels pecadors i enlairat més amunt del cel. Ell no necessita, com els altres, oferir víctimes cada dia tant pels seus propis pecats com pels pecats del poble: es va oferir a si mateix una sola vegada. La Llei havia fet sacerdots uns homes plens de febleses, però els termes del jurament que ha substituït la Llei han consagrat el Fill, que serà per sempre un sacerdot perfecte.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Marc (Mc 12,28b-34)

En aquell temps, un dels mestres de la Llei anà a trobar Jesús i li va fer aquesta pregunta: «Quin és el primer de tots els manaments de la Llei?» Jesús li respongué: «El primer és aquest: «Escolta, Israel: El Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'únic. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament, amb totes les forces». El segon és: «Estima els altres com a tu mateix». No hi ha cap altre manament més gran que aquest.» El mestre de la Llei li digué: «Molt bé, mestre. És veritat que Déu és un de sol i que no n'hi ha cap altre fora d'ell. I que estimar-lo amb tot el cor, amb tot el pensament i amb totes les forces, i estimar els altres com a si mateix és millor que tots els sacrificis i totes les ofrenes cremades a l'altar.» Jesús, en sentir aquesta resposta tan asenyada li digué: «No ets lluny del regne de Déu.» I ningú no s'atreu a fer-li cap més pregunta.

▶ Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 6,2-6)

Moisés habló al pueblo diciendo: «Teme al Señor, tu Dios, tú, tus hijos y nietos, y observa todos sus mandatos y preceptos, que yo te mando, todos los días de tu vida, a fin de que se prolonguen tus días. Escucha, pues, Israel, y esmérate en practicarlos, a fin de que te vaya bien y te multipliques, como te prometió el Señor, Dios de tus padres, en la tierra que mana leche y miel. Escucha, Israel: El Señor es nuestro Dios, el Señor es uno solo. Amará, pues, al Señor, tu Dios, con todo tu corazón, con toda tu alma y con todas tus fuerzas. Estas palabras que yo te mando hoy estarán en tu corazón.»

▶ Salmo responsorial (17)

R. *Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza.*

Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza; / Señor, mi roca, mi alcázar, mi libertador. R.

Dios mío, peña mía, refugio mío, / escudo mío, mi fuerza salvadora, mi baluarte. / Invoco al Señor de mi alabanza / y quedo libre de mis enemigos. R.

Viva el Señor, bendita sea mi Roca, / sea ensalzado mi Dios y Salvador: / Tú diste gran victoria a tu rey, / tuviste misericordia de tu ungit. R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos (Heb 7,23-28)

Hermanos: Ha habido multitud de sacerdotes de la anterior Alianza, porque la muerte les impedía permanecer; en cambio, Jesús, como permanece para siempre, tiene el sacerdocio que no pasa. De ahí que puede salvar definitivamente a los que se acercan a Dios por medio de él, pues vive siempre para interceder a favor de ellos. Y tal convenía que fuese nuestro sumo sacerdote: santo, inocente, sin mancha, separado de los pecadores y encumbrado sobre el cielo. Él no necesita ofrecer sacrificios cada día como los sumos sacerdotes, que ofrecían primero por los propios pecados, después por los del pueblo, porque lo hizo de una vez para siempre, ofreciéndose a sí mismo. En efecto, la ley hace sumos sacerdotes a hombres llenos de debilidades. En cambio, la palabra del juramento, posterior a la ley, consagra al Hijo, perfecto para siempre.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 12,28b-34)

En aquel tiempo, un escriba se acercó a Jesús y le preguntó: «¿Qué mandamiento es el primero de todos?». Respondió Jesús: «El primero es: «Escucha, Israel, el Señor, nuestro Dios, es el único Señor: amarás al Señor, tu Dios, con todo tu corazón, con toda tu alma, con toda tu mente, con todo tu ser». El segundo es este: «Amarás a tu prójimo como a ti mismo». No hay mandamiento mayor que estos». El escriba replicó: «Muy bien, Maestro, sin duda tienes razón cuando dices que el Señor es uno solo y no hay otro fuera de él; y que amarlo con todo el corazón, con todo el entendimiento y con todo el ser, y amar al prójimo como a uno mismo vale más que todos los holocaustos y sacrificios». Jesús, viendo que había respondido sensatamente, le dijo: «No estás lejos del reino de Dios». Y nadie se atrevió a hacerle más preguntas.